

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/187/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110206583
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1110206583.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Silvie Walterovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcu: P. X. O. , narodený dňa X.X.XXXX, trvale bytom Z., Q. č. 3, proti žalovanému: Slovenská republika-Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie č. 13, o určenie, že odmeňovanie žalobcu je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 28. novembra 2016, č.k. 7 C 27/2010-330, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 28. novembra 2016, č.k. 7 C 27/2010-330, **p o t v r d z u j e** .
- II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania **v rozsahu 100 %**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava I. rozsudkom zo dňa 28.11.2016, č.k. 7 C 27/2010-330, zamietol žalobu; žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 12.2.2010, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal určenia, že jeho odmeňovanie uskutočňované podľa § 66 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov, v porovnaní s odmeňovaním sudcov podľa § 69 ods. 2 zákona v znení zákona č. 122/2005 Z.z., ako i jeho postavenie ako sudcu v porovnaní so špeciálnym sudcom, je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania; domáhal sa tiež zaplata sumy XXX.XXX,- € titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že zákonom č. 122/2005 Z.z. došlo k novelizovaniu zákona č. 385/2000 Z.z.; novelizované bolo aj ustanovenie § 69 ods. 2, ktoré sa týka funkčného príplatku za výkon funkcie sudcu Špeciálneho súdu a (v niektorých prípadoch) sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa novelizovaného ustanovenia bola výška príplatku 6-násobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. Jeho plat ako sudcu všeobecného súdu bol od účinnosti novely do 17.7.2009 nižší v porovnaní s platom špeciálneho sudcu o sumu XXX.XXX,- Sk mesačne. Od účinnosti zákona č. 122/2005 Z.z. (od 15.4.2005) dochádzalo k zjavnej diskriminácii so odmeňovaním a postavením ostatných sudcov v Slovenskej republike v porovnaní so sudcami Špeciálneho súdu. Za tento stav zodpovedá žalovaný tým, že prijal zákonodarným orgánom predmetný zákon. V príčinnej súvislosti s nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania v rámci odmeňovania a statusového postavenia bola v spoločnosti značne znížená jeho vážnosť a dôstojnosť. Za uvedeného stavu mu vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Týmto titulom sa proti žalovanému domáhal zaplata sumy XXX.XXX,- €.

2. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav. V zmysle procesného návrhu žalobcu, uznesením zo dňa 17.9.2013, č.k. 7 C 27/2010-84, a zo dňa 5.2.2014, č.k. 7

C 27/2010-88, konanie zastavil v časti o zaplatenie (sapolu) sumy XX.XXX,- €. Žalobca písomným podaním zo dňa 15.3.2016 doplnil svoje vyjadrenia tak, že Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom PL. ÚS 17/2008 konštatoval diskrimináciu vo vzťahu k výške príplatkov sudcov Špeciálneho súdu oproti sudcom všeobecných súdov, a preto mu podľa jeho názoru vzniklo právo na ochranu pred diskrimináciou. V podaní poukázal na jednotlivé rozdielne zložky postavenia sudcov Špeciálneho súdu a sudcov všeobecných súdov. Vo vzťahu k nároku, ktoré mu z nerovnakého zaobchádzania podľa zákona patria, uviedol, že prvé dva zákonné nároky, t.j. upustenie od konania a napravenie protiprávneho stavu, neprichádzajú do úvahy vzhľadom na odstup času, prináleží mu domáhať sa poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Ďalším písomným podaním zo dňa 10.4.2016 žalobca doplnil svoje vyjadrenia o skutočnosť, že jeho nárok je daný voči Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a on je v priamom vzťahu s ministerstvom, pretože tento subjekt zabezpečuje jeho technické a materiálne zabezpečenie, jeho mzda je zahrnutá v rozpočte ministerstva. Okrem toho ak by aj žalovaný mal byť zastúpený iným orgánom, išlo by o odstrániteľnú vadu žaloby. K samotnému nároku doplnil, že žalobu podával vo februári 2010, t.j. v čase, kedy už Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol o rozpore jeho odmeňovania s ústavou, avšak predstavitelia štátu napriek nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky a zmene zákona, svoj protiústavný postup stále obhajovali. Nestotožnil sa s hmotnoprávnou námietkou premlčania vznesenou žalovaným, pretože podľa neho začala premlčacia doba plynúť od nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky dňa 20.5.2009. Dovtedy bol platný § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., podľa ktorého mal špeciálny sudca nárok na príplatok vo výške 6-násobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. Ak by sa v tom čase domáhal svojho nároku, súd by vzhľadom na platný zákon jeho žalobu zamietol. Až na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky mu vznikol jeho nárok. Na základe procesného návrhu žalobcu uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 6.6.2016 súd zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy XX.XXX,- € a pripustil zmenu žaloby tak, že žalobca sa domáha určenia, že jeho odmeňovanie bolo (predtým „je“) v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. K nalievavému právnenému záujmu na určovanom výroku žalobca uviedol, že tento daný je s prihliadnutím na vyjadrenia žalovaného, ktorý popiera diskrimináciu aj napriek nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky. K následnosti prostriedkov ochrany podľa antidiskriminačného zákona tvrdil, že je rozdiel medzi tým, ako sa žalovaný správa v súčasnosti a ako sa správal v minulosti, v súčasnosti žalovaný akékoľvek zadosťučinenie popiera a vyjadrenia uskutočnené žalovaným v minulosti nepovažoval za dostačujúce na odstránenie jemu spôsobenej ujmy. Prvoinštančný súd predbežne právne posúdil nárok žalobcu za premlčaný s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.2.2011, sp.zn. 5 Cdo 265/2009, s čím žalobca nesúhlasil, keďže vyčíslenie a zdôvodnenie nemajetkovej ujmy ako podstatnej náležitosti žaloby mohol urobiť prvýkrát až po vydaní predmetného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky a zároveň poukázal na rozpor premlčania s dobrými mravmi s odkazom na rozhodnutie, podľa ktorého ak správny orgán uspokojoval občana, že vec vyrieši a napokon vec nevyriešil v premlčacej dobe a následne sa premlčania dovoľával, takéto konanie bolo vyhodnotené ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa v podaní doručenom súdu dňa 4.7.2016 vyjadril k žalovaným vznesenej námietke premlčania vo vzťahu k nárokovanej nemajetkovej ujme tak, že táto námietka je vznesená v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko konanie bolo začaté v roku 2010, námietku premlčania vzniesol žalovaný až v roku 2015, nie pri jeho prvom úkone, keď podľa žalovaného mala premlčacia doba plynúť v čase, keď on ani nemal objektívnu vedomosť o tom, že bol diskriminovaný. Ak by žalobu podal pred nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky, všeobecný súd by ju zamietol. Na zjavne šikanóznou, nepoctivú námietku premlčania, ktorá nerešpektuje základné zásady slušnosti, by nemal súd prihliadnuť. Nemožnosť podať skôr žalobu žalobca odôvodňoval aj tým, že ako sudca musel rešpektovať zákon dôslednejšie ako ostatní. Veril, že protiústavná situácia so Špeciálnym súdom sa vyrieši, predstavitelia štátu ho o tom ubezpečovali. K nalievavému právnenému záujmu na požadovanom určení žalobca dodal, že je síce pravdou, že k porušeniu jeho práva už došlo a zrušením protiústavného zákona prišlo k odstráneniu protiprávneho odmeňovania sudcov. Súhlasil so žalovaným, že pre existenciu, či neexistenciu právneho vzťahu alebo práva je podstatný stav v dobe vyhlásenia rozhodnutia. Z postoja žalovaného je zrejmé, že tento neakceptuje, že odmeňovanie sudcov bolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Súd prvej inštancie mal z osvedčenia o zvolení za sudcu preukázané, že žalobca bol Národnou radou Slovenskej republiky dňa 26.3.1998 zvolený za sudcu a dňa 17.4.1998 zložil zákonom predpísaný sľub. Z rozhodnutia ministra spravodlivosti č. 6407/1997-30/13 o pridelení sudcu vyplýva, že žalobca bol dňa 17.4.1998 pridelený na výkon funkcie na Okresný súd Nitra, predseda Krajského súdu v Nitre dňa 17.4.1998 vymenoval žalobcu do funkcie predsedu senátu na Okresnom súde v Nitre. Prezident Slovenskej republiky dňa 4.10.2002 vymenoval žalobcu za sudcu bez

časového obmedzenia. Medzi stranami sporu bola sporná otázka danosti naliehavého právneho záujmu na určení, že žalobca bol odmeňovaný v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania i premlčanie uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške XX.XXX,- € a skutočnosť, že vážnosť a dôstojnosť žalobcu bola znížená podstatným spôsobom. Nesporným bolo skutkové tvrdenie, že žalobca bol odmeňovaný odlišne od sudcov Špeciálneho súdu v období od roku 2005 do roku 2009.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 9 ods. 2, ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou, § 137 písm. c/ C.s.p., § 101 Občianskeho zákonníka. Dôvodil tým, že bolo potrebné žalobu v časti určenia, že žalobca bol odmeňovaný v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietnuť pre premlčanie, ktorého sa dovolal žalovaný. K námietke žalovaného k nesprávnemu označeniu subjektu konajúceho v mene Slovenskej republiky uviedol, že z ustanovenia § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. v spojení s § 34 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. vyplýva, že v prejednávanej veci je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky orgánom, do pôsobnosti ktorého patrí uplatnený nárok a je orgánom príslušným na zastupovanie štátu v tomto spore s prihliadnutím na skutočnosť, že základom sporu je nerovnaké odmeňovanie žalobcu ako sudcu okresného súdu v porovnaní s odmeňovaním sudcov Špeciálneho súdu. Odmeňovanie žalobcu je v súvislosti s rozpočtovými pravidlami verejnej správy napojené na rozpočet Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, takže vzťah žalobcu ako sudcu okresného súdu v oblasti odmeňovania predstavuje vzťah sudcu a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. K určovaciemu petitu a námietke nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súd poukázal na to, že určovacie žaloby je možné v zásade rozdeliť na také, kde právo na určenie vyplýva priamo z právneho predpisu (napríklad určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru) a na také, kde toto právo z právneho predpisu nevyplýva. Pri prvom druhu určovacích žalôb právny záujem na určení nie je potrebné preukazovať, pri druhom druhu táto potreba je daná a povinnosť tvrdenia a dokazovania o tejto skutočnosti zaťažuje žalobcu. Prostriedky ochrany v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania vymedzuje zákon č. 365/2004 Z.z. Medzi tieto prostriedky nepatrí právo na určenie, že dochádza alebo došlo k diskriminácii. Napriek tomu, že zákon prostriedky ochrany nevypočítava taxatívne, spoločnou črtou týchto prostriedkov je to, že predstavujú nejakú formu plnenia, ktoré by mal poskytnúť pôvodca zásahu poškodenému. Určovací petit žalobcu takéto črty nespĺňa, z dôvodu ktorého bolo potrebné, aby žalobca tvrdil a preukázal danosť naliehavého záujmu na požadovanom určení.

Súd prvej inštancie konštatoval, že po zmene petitu sa žalobca domáhal prvým petitom žaloby určenia, že jeho odmeňovanie uskutočňované podľa § 66 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov, v porovnaní s odmeňovaním sudcov podľa § 69 ods. 2 zákona v znení zákona č. 122/2005 Z.z., ako i jeho postavenie ako sudcu v porovnaní so špeciálnym sudcom, bolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, avšak aj bez takejto námietky bol povinný skúmať danosť naliehavého záujmu na určení z úradnej povinnosti. Konštatoval, že určovací návrh má spravidla preventívny charakter, jeho účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcovi skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení bude spravidla daný najmä vtedy, ak by bez tohto určenia bolo žalobcovo právo ohrozené, alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Pre danosť existencie naliehavého právneho záujmu je nevyhnutné, aby výrok súdneho rozhodnutia o tom, či tu je právny vzťah alebo právo, bol spôsobilý ovplyvniť právne postavenie žalobcu, a teda mal za následok zmenu jeho práv a povinností v hmotnoprávných vzťahoch za stavu, že v danom čase nemôže uplatňovať svoje práva žalobou na plnenie. Určovací návrh nie je spravidla opodstatnený najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Ak sa žalobca v prejednávanej veci domáha určenia (do minulosti), že bolo porušené jeho právo na rovnaké zaobchádzanie, spočívajúce v odlišnom odmeňovaní a postavení v porovnaní so sudcami špeciálneho súdu, tak určovacia žaloba podľa § 137 písm. c/ C.s.p. nemá význam k náprave už porušeného práva, pretože v prípade požadovaného určenia sa právne postavenie žalobcu v žiadnom smere nezmení. V takomto prípade môže byť reparácia dosiahnutá jedine žalobou na splnenie povinnosti, ktorú žalobca tiež podal, keďže sa v tomto konaní okrem uvedeného určenia domáha i zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške XX.XXX,- € titulom

jeho diskriminácie. Vzhľadom na to, že kladné určenie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania by nemalo za následok odstránenie už porušeného práva a žalobca nepreukázal, že by sa požadovaným určením akokoľvek zmenilo jeho právne postavenie za situácie, keď sa súčasne dožaduje od žalovaného aj poskytnutia plnenia, dospel k záveru, že na takomto určení nie je daný naliehavý právny záujem. Ako nedôvodné vyhodnotil argumenty žalobcu, že naliehavý právny záujem na určení vyplýva z toho, že žalovaný vo svojich vyjadreniach nerešpektuje nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, resp. vo svojich vyjadreniach tento nález popiera. Ochranu svojich práv v takomto prípade žalobca mohol dosiahnuť napríklad žalobou na plnenie, ktorou by sa domáhal, aby žalovaný od svojho konania upustil (v súlade s antidiskriminačným zákonom). Prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej dôvodil, že žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške XX.XXX,- €, ktorého sa domáhal titulom diskriminácie s odôvodnením, že ak žalobca svoju diskrimináciu odvodzuje od prijatia zákona č. 122/2005 Z.z., tak premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po jeho účinnosti, ktorú vyhodnotil ako dôvodnú. Poukázal na to, že je nesporné, že vo vzťahu k odmeňovaniu žalobcu štát s ním zaobchádzal diskriminačne oproti sudcom Špeciálneho súdu, čo napokon vyplýva aj z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky. Zásahom do žalobcových práv teda bolo správanie štátu, ktorým porušoval zásadu rovnakého zaobchádzania, teda štát porušoval povinnosť zaobchádzať so žalobcom rovnako ako so sudcami Špeciálneho súdu, a to na základe novely ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. V prípadoch, v ktorých plnenie záväzku spočíva v zdržaní sa niečoho alebo v strpení či znášaní niečoho, sa začiatok premlčacej doby viaže na okamih, keď povinný prvýkrát porušil svoj záväzok spočívajúci v zdržaní sa určitého konania, alebo naopak v znášaní či trpení. Premlčacia doba v takomto prípade začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, keď došlo k porušeniu niektorého z uvedených záväzkov, v danom prípade v porušení povinnosti nekonať v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako prostriedok ochrany pred diskrimináciou je právom majetkovej povahy, ktorý sa premlčuje. To platí i pre právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z. Aj keď ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych práv, jeho vyjadrenie v peniazoch spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6.7.2015, sp.zn. 4 Co 473/2012, obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.11.2016, sp.zn. 6 Co 419/2013). Novela ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., ktorá spôsobila žalobcom tvrdený zásah do jeho dôstojnosti a spoločenskej vážnosti, nadobudla účinnosť dňa 15.4.2005. Žalobca mohol svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať prvýkrát dňa 16.4.2005 a týmto dňom začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku na súde, ktorá skončila dňom 16.4.2008. Žalobca podal žalobu na súd až dňa 12.2.2010, t.j. po uplynutí premlčacej doby. Nestotožnil sa s námietkou žalobcu, že premlčacia doba začala plynúť až od nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.5.2009, sp.zn. PL ÚS 17/08, ak by podal žalobu skôr, súd by ju vzhľadom na (pred nálezom) účinné zákonné ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. zamietol. Plynutie premlčacej doby je v tomto prípade viazané na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu (odôvodnenie vyššie). Dodal, že účinky predmetného nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sa vzťahujú na dobu po jeho publikovaní a žalobcovi nič nebránilo, aby žalobu podal aj pred rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky a v spore sa domáhal právnej ochrany v zmysle § 9 zákona č. 365/2004 Z.z. V takom prípade by otázka diskriminácie žalobcu pri jeho odmeňovaní bola prejudiciálnou otázkou, ktorou by sa súd musel zaoberať. Pretože žalobcovi nič nebránilo v podaní žaloby v období od 16.4.2005 do publikovania predmetného nálezov, nie je namieste ani jeho námietka, že žalovaným vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s ustálenou súdnou judikatúrou námietka premlčania v zásade dobrým mravom neodporuje, to však nevylučuje výskyt situácií, v ktorých je uplatnenie tejto námietky výrazom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil, a voči ktorému by za takejto situácie zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil (nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 26.6.2012, sp.zn. I. ÚS 781/11). K rozporu uplatnenia námietky premlčania s dobrými mravmi uviedol, že vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania odporcom mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva účastníkom v

občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie primeranosti postihu je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby. V tejto súvislosti je tiež relevantné, či v konaní boli preukázané také dôvody a okolnosti prípadu, pre ktoré by mala byť námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi (II. ÚS 176/2011). Samotná dôvodnosť vznesenej námietky premlčania však rozpor s dobrými mravmi nezakladá. Aplikácia tohto inštitútu by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť zákona, a to neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto smere poukázal aj na jednu zo základných zásad súkromného práva, *vigilantibus iura scripta sunt*, právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi, skúmať, či účastník konania, ktorý sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postupoval s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.4.2015, sp.zn. 7 Cdo 507/2014). Dovoľávať sa premlčania možno v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci (R 13/2010, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 MCdo 14/2008). Nepovažoval za nedôvodnú argumentáciu žalobcu, že námietka premlčania vznesená žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi, keď skutočnosť, že žalovaný vzniesol námietku premlčania až v roku 2015 a žalobca sa v dôsledku toho dostal do dôkaznej núdze, nemožno z právneho hľadiska vyhodnotiť ako rozpor s dobrými mravmi. Žalovaný je oprávnený vzniesť námietku premlčania v ktoromkoľvek štádiu konania a naopak žalobca ako osoba známa práva mohol s prihliadnutím na bežnú opatrosť s takouto alternatívou pri podaní žaloby počítať. Rovnako považoval za právne nedôvodnú aj argumentáciu žalobcu, že žalobu nemohol podať skôr, ako bol vydaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, nakoľko ako sudca musel rešpektovať zákon dôslednejšie ako ostatní. Rešpektovanie zákona totiž nemôže odporovať právu na ochranu zákonom priznaných práv. Toto tvrdenie je v rozpore aj napríklad s vtedy platným § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Ak by totiž žalobca chcel rigidne rešpektovať zákon, nemohol by ako sudca súčasne rešpektovať príkaz prerušiť konanie v prípade, ak v konaní dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci ním prejednávanej, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Rozpor s dobrými mravmi by mohol nastať v prípade, ak by žalovaný nedodrжал svoj prísľub s vedomím, že práve na základe jeho prísľubu si žalobca neuplatnil svoj nárok na súde pred uplynutím premlčacej doby, a teda žalovaný by ťažil z protiprávneho stavu, ktorý sám vyvolal. Žalobca v tejto súvislosti odkazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27.1.2014, sp.zn. 25 Cdo 1937/2013, zo dňa 7.9.2014, sp.zn. 28 Cdo 1729/2014. Aj keby bolo možné dospieť k záveru, že sa premlčanie na majetkový nárok vyplývajúci z § 60a zákona č. 291/2009 Sb. vzťahuje, predstavovalo by i tak uplatnenie námietky premlčania zo strany štátu rozpor s dobrými mravmi, pretože štát na jednej strane svojim postupom vyvoláva v oprávnených subjektoch silné očakávania a na druhej strane toto očakávanie svojim postupom v konkrétnom prípade neguje. Ani ústavný súd potom nevidí, že by odopretie námietky premlčania vo vzťahu k týmto uplatňovaným nárokom vážnejšie kolidovalo s princípom právnej istoty, k jeho realizácii inštitút premlčania inak slúži (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 7.9.2014 sp.zn. 28 Cdo 1729/2014). Je pravdou, že žalobca preukázal, že štát, resp. jeho predstaviteľia, mohli v ňom vyvolať silné očakávania súvisiace s odstránením neústavnosti Špeciálneho súdu, ako vyplýva so žalobcom predložených článkov z viacerých médií, ale z týchto článkov ani z iných dôkazov predložených žalobcom súd nepovažoval za preukázané, že očakávanie žalobcu, resp. prísľub štátu, sa vzťahoval na konkrétny nárok uplatnený v tomto konaní, resp. že by sa vzťahoval vo všeobecnosti k odstráneniu následkov diskriminácie žalobcu alebo sudcov všeobecných súdov. Z uvedených dôvodov nezistil rozpor námietky premlčania vznesenej žalovaným s dobrými mravmi. Za právne relevantné súd nepovažoval ani tvrdenie žalobcu, že podanie žaloby na náhradu nemajetkovej ujmy bolo závislé od nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k vyčísleniu výšky nemajetkovej ujmy. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je poskytnutím peňažného zadosťučinenia, ale predstavuje spravodlivé zmiernenie následkov vznikutej ujmy, a preto ju nie je možné zamieňať s náhradou majetkovej škody. V tomto konkrétnom prípade nie je a ani nemôže byť výška nemajetkovej ujmy závislá od vydania predmetného nálezu tak, ako to prezentoval žalobca, pretože nejde o doplatenie rozdielu v platoch medzi všeobecnými a špeciálnymi sudcami, ale o satisfakciu za značné zníženie dôstojnosti

a spoločenskej vážnosti. Navyiac výška rozdielu medzi platom žalobcu a platom sudcu Špeciálneho súdu bola žalobcovi známa aj bez uvedeného nález. Zdôraznil nad rámec uvedeného, že vzhľadom na výslovné tvrdenie žalobcu v jeho podaní zo dňa 30.6.2016 (č.l. 251 spisu), že premlčacia doba by podľa žalovaného plynula už v čase, keď ani (žalobca) nemohol mať objektívnu vedomosť o tom, že bol diskriminovaný a má nárok na nemajetkovú ujmu, iba prisvedčuje tomu, že minimálne pred nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky žalobca zjavne žiadne následky diskriminačného zaobchádzania, ako ich tvrdil v priebehu konania, nemohol pociťovať.

3.2. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože si v priebehu sporu náhradu trov konania výslovne neuplatnil.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie dôvodiac tým, že už pred prvým pojednávaním vo veci namietal nesprávny postup pri pridelení predmetnej veci po tom ako JUDr. T. Redenkovičová Koprďová, ktorej bola pôvodne vec pridelená, z Okresného súdu Bratislava I. odišla. Po jej odchode sa nepostupovalo v súlade so zákonom, bez náhodného výberu pomocou technických prostriedkov boli všetky veci uvedenej sudkyne pridelené Mgr. Mgr. M. Plavčákovej, k prideleniu veci došlo v rozpore s § 51 zákona č. 757/2004 Z.z. Ako sudca vie, že priame pridelenie všetkých vecí po odchádzajúcom sudcovi jednému sudcovi nie je možné, aj keď sa to v minulosti robilo. Pridelenie vecí Mgr. Mgr. M. Plavčákovej bolo protizákonné, a tak sú všetky jej rozhodnutia právne neúčinné s poukazom na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 239/2004 a Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.6.2014, sp.zn. 9 Cdo 7/2014, resp. 9 Cdo 8/2014, zo dňa 16.1.2017, sp.zn. 25 Co 28/2016. K veci uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku premlčania, pričom zotrval na svojom stanovisku týkajúce sa premlčania zo dňa 10.4.2016 a 27.6.2016. Námietka premlčania žalovaného nerešpektuje základné zásady slušnosti, narúša rovnosť strán, je nepoctivá, v rozpore s dobrými mravmi. Prvoinštančný súd sa v napadnutom rozhodnutí odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, na ktorú poukazoval a poukazuje (rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 8.9.2010, sp.zn. 28 Cdo 5014/2009, zo dňa 7.10.2014, sp.zn. 28 Cdo 1729/2014, zo dňa 27.1.2015, sp.zn. 25 Cdo 1937/2013; Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 31.5.2011, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6 Co 180/2014), pričom tento odklon dostatočne neodôvodnil. Zopakoval, že objektívne nemohol pred rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky byť s predmetnou žalobou úspešný a súd prvej inštancie sa zaoberal iba tým, či ju bolo možné podať, ale nevyhodnotil, či by mal šancu uspieť, keď sa nemohol spoľahnúť na ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. o prerušení konania, o ktorom by rozhodoval súd, nie účastník. Nemal ani právo podať návrh na Ústavný súd Slovenskej republiky ohľadne rozporu zákona a ústavy. K nadobudnutiu presvedčenia o diskriminácii nedospel len na základe zákona č. 122/2005 Z.z., ale aj zo spoločenského diania a postoja žalovaného, čo sa samozrejme postupom času vyvíjalo. Diskriminácia bola aj pred predmetným nálezom, jeho intenzita sa postupne zvyšovala. Navyše žalovaný vzniesol námietku premlčania takmer po piatich rokoch trvania sporu a podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky je takáto doba považovaná za neprimeranú dĺžku konania a s odstupom času bolo ťažké, priam nemožné, jeho očakávania o náprave protiprávneho stavu dokázať. Prvoinštančný súd nevyhodnotil iné konania so zhodným predmetom konania, kde bolo právoplatne rozhodnuté v prospech žalobcu, a nesprávne vyhodnotil aj začiatok plynutia premlčacej doby, pretože sa nedomáhal zrušenia zákona, alebo podobného návrhu, keďže nežaloval Národnú radu Slovenskej republiky ako tvorcu protiústavného zákona, ale sa domáhal primeraného zadosťučinenia za rozdielne odmeňovanie sudcov v období až do júla 2009. Žaloval Slovenskú republiku zastúpenú subjektom, ktorý v mene štátu rozdielne mesačne odmeňoval sudcov, a to že bola zásadná diskriminačná disbalancia v odmeňovaní sudcov, konštatoval jednoznačne predmetný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky napríklad v bodoch 109 a 111 odôvodnenia. Navyše nemal ani dôkazné bremeno s poukazom na § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z., keď napdnuté rozhodnutie porušilo jeho nárok na uplatnenie si nároku podľa tohto paragrafu. Diskriminácia nevznikla priamo zo zákona, ale jeho realizovaním. Ak by žalovaný podľa zákona nepostupoval, k diskriminácii by nedošlo. K rozhodnutiu podať predmetnú žalobu objektívne dospel až v čase jej podania, pričom nebral do úvahy iba materiálnu, ale aj morálno-osobnú stránku veci. Dôležité je, aby od objektívneho vzniku diskriminácie, na základe ktorej sa domáha primeraného zadosťučinenia, neubehla premlčacia doba. Od mája 2009 do podania žaloby dňa 12.2.2010 premlčacia doba neuplynula. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa mohol primeraného zadosťučinenia domáhať od roku 2005, mal vyhodnotiť, či by mal v čase pred rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky čo i len teoreticky možnosť byť úspešný. Podľa jeho názoru nie, jeho žaloba by bola zamietnutá s poukazom na platnú legislatívu, ktorá dávala žalovanému právo sudcom Špeciálneho súdu vyplácať nároky podľa zákona, takže pred rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky premlčacia doba nemohla začať plynúť. Prvoinštančný súd poukázal v napadnutom

rozsudku na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorých začala plynúť premlčacia doba odkedy objektívne došlo k neoprávnenému zásahu, ale k objektívnemu zásahu dochádza až na základe subjektívneho rozhodnutia osoby, že k zásahu došlo na základe objektívneho vyhodnotenia, pričom súd prvej inštancie tento dátum nezisťoval a jeho názor, že týmto dátumom je deň 16.4.2005, je nesprávny. K neoprávnenému zásahu došlo vyplatením rozdielnej odmeny jemu a sudcom Špeciálneho súdu, nie prijatím zákona. Žalovaný ho opakovane diskriminoval a analogicky treba vychádzať z posledného takéhoto jeho konania, od ktorého premlčacia doba neuplynula; poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.2.2011, sp.zn. 3 Cdo 218/2010, zo dňa 17.2.2011, sp.zn.

5 Cdo 265/2009. K náliehavému právnemu záujmu uviedol, že žalovaný doteraz neprezentoval, že by akceptoval rozhodnutie a odôvodnenie nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.5.2009, sp.zn. PL ÚS 17/08, dokonca ho vo svojich vyjadreniach spochybnil. Prvým výrokom tak chcel vniesť do veci právnú istotu, čo je podstatou náliehavého právného záujmu na veci. Je pravdou, že stav veci sa posudzuje v čase rozhodnutia, ale k zmene môže prísť aj počas konania, otázka náliehavého právného záujmu v čase podania žaloby môže mať pre strany sporu význam, napríklad aj ohľadne trov konania. Ak prvoinštančný súd zamietal druhú časť petitu pre premlčanie, mohla mať prvá časť petitu pre neho právny význam (napríklad v otázke pokračovania v konaní), a preto záver uvedený v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku nepovažuje za správny. V tejto časti však samostatne odvolanie nepodáva, celé rozhodnutie napáda z dôvodu nesprávne obsadeného súdu (§ 365 ods. 1 písm. c/ C.s.p.), hmotnoprávne v tejto časti rozhodnutie nenapáda. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmeniť a jeho žalobe vyhovieť alebo napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril; odvolanie nepodal.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 25. septembra 2019; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

7. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktoré by musel odvolací súd prihliadať.

9. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalobcu, že vo veci rozhodol nesprávne obsadený súd, keď predmetná vec bola pridelená sudkyňi Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovej v rozpore s § 51 zákona č. 757/2004 Z.z., a tak sú všetky veci, ktoré jej boli pridelené, právne neúčinné, pretože z Dodatku č. 17 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I. na rok 2013 (č.l. 87a spisu) vyplýva, že v súvislosti s vymenovaním Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovej do funkcie sudkyne Okresného súdu Bratislava I. dňom 22.10.2013, predsedníčka súdu JUDr. Eva Fulcová zaktívnila nápad na občianskoprávnom úseku súdneho oddelenia 7 C, 7 Cpr, 7 Cd, 7 Ccud, 7 Ro, a uvedenej sudkyňi pridelená na rozhodovanie vo veciach občianskoprávných vecí priebežného mesačného nápadu v uvedených súdnych oddeleniach pomerom počtu pridelených vecí „2“ a zároveň prerozdelila do oddelenia tejto sudkyne všetky nevybavené veci ku dňu 1.10.2013 z oddelenia 7 C, 7 Cpr, 7 Cd, 7 Ccud, 7 Ro, 13 C, 13

Cd, 13 Ccud, JUDr. Tatiany Redenkovičovej Koprdovej (táto bola preložená na Okresný súd Bratislava IV. s účinnosťou od 1.10.2013). Z uvedeného vyplýva, že pridelenie predmetnej veci bolo transparentné, v súlade s Rozvrhom práce na rok 20113 v zmysle jeho Dodatku č. 17 zo dňa 30.10.2013 z dôvodu preloženia JUDr. Tatiany Redenkovičovej Koprdovej na iný súd a vymenovaním do funkcie sudkyne Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovej so zámerom, aby boli rovnomerne sudcovia okresného súdu zaťažení. Zmena sa udiala v súlade so Spoločnými zásadami pre občianskoprávny, trestný a obchodný úsek, zakotvenými v Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I. pre rok 2013 (č.l. 360 spisu), v ktorých v bode III. je upravené, že v prípade zmien v personálnom obsadení súdu sudcami, alebo dlhodobej šesť týždňov presahujúcej neprítomnosti zákonného sudcu, ktorému bola vec pridelená, budú veci prerozdelené náhodným výberom pomocou technického prostriedku do oddelení sudcov len vtedy, ak nie je možnosť, že odchádzajúceho sudcu nahradza nový sudca. V takom prípade budú veci pridelené tomuto sudcovi, pričom do uvedenej doby, ktorá nesmie byť dlhšia ako tri mesiace po uplynutí lehoty stanovenej v ustanovení § 51 ods. 4 písm. a/ zákona č. 757/2004 Z.z., v týchto veciach konajú a rozhodujú zastupujúci sudcovia určení rozvrhom práce alebo osobitným poverením predsedu alebo podpredsedu súdu. V danom prípade odchádzajúceho sudcu (JUDr. Tatiana Redenkovičová Koprdová) nahradil nový sudca (Mgr. Mgr. Miriam Plavčáková), ktorému boli prerozdelené všetky spisy po odchádzajúcom sudcovi v zmysle citovaného ustanovenia rozvrhu práce. Nešlo o zmenu, ktorá by bola uskutočnená ad hoc, t.j. nevzťahovala sa iba na predmetnú vec, ale išlo o zmenu, ktorá sa vzťahovala na celú agendu súdneho oddelenia 7 C, 7 Cpr, 7 Cd, 7 Ccud, 7 Ro. Neprišlo ani k porušeniu ustanovenia § 51 zákona č. 757/2004 Z.z. pri pridelení vecí Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovej, nakoľko podľa § 51a ods. 1 písm. b/, ods. 2, ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z., sudcovi možno rozvrhom práce prideliť na konanie a rozhodovanie vecí patriace do inej agendy, ak bude tvoriť prevažujúci obsah jeho rozhodovacej činnosti bez jeho súhlasu len po predchádzajúcom prerokovaní sudcovskej rady v prípade zmeny rozvrhu práce v dôsledku nerovnomerného zaťaženia sudcov či zabezpečenia riadneho chodu súdu. Predseda súdu musí v prípade podľa odseku 1 písm. b/ poskytnúť dotknutému sudcovi čas na prípravu v trvaní aspoň dva mesiace pred pridelením na konanie a rozhodovanie inej agendy; ustanovenia osobitného zákona (zákon č. 385/2000 Z.z.) o vzdelávaní sudcov, prehlbovaní kvalifikácie a zvyšovaní kvalifikácie sudcov tým nie sú dotknuté. Zmenami v rozvrhu práce sa nesmie zmeniť personálne obsadenie senátu vo veciach už pridelených na prejednanie a rozhodnutie; to neplatí, ak bol člen senátu vymenovaný do funkcie predsedu súdu, preložený na iný súd, dočasne pridelený na iný súd, dočasne pridelený na výkon funkcie predsedu súdu, ak má dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, ak má prerušený výkon funkcie sudcu, ak vykonáva sťaž alebo ak mu zanikla funkcia sudcu. Pridelenie všetkých vecí zo súdneho oddelenia 7 C bolo v súlade s rozvrhom práce, a tak nebolo porušené základné právo žalobcu nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi, ani nerozhodoval nezákonný sudca. Odvolací súd poukazuje na to, že účelom základného práva priznaného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je zabezpečiť občanovi, aby ochranu jeho právam poskytol sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc o veci konať, a aby ochranu práva v rámci súdnej moci poskytol sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný. Účel práva priznaného uvedeným článkom sa splní, keď o práve občana rozhodne sudca pridelený na výkon funkcie na súde toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu, ktorý je oprávnený konať a rozhodovať určitý druh súdnej agendy (II. ÚS 15/96). Účelom práva na zákonného sudcu je ochrana pred účelovým a ľubovoľným obsadzovaním súdu ad hoc. V rámci zásady „nikto nemôže byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi“ ide o upevnenie sudcovskej nezávislosti a je zárukou pre účastníka konania, že jeho právna vec bude rozhodovaná sudcom určeným podľa vopred stanovených zásad. Za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom ustanovené predpoklady na výkon tejto funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie na určitom súde, jeho funkcia nezanikla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu (I. ÚS 8/94, II. ÚS 43/97, II. ÚS 47/99). Prostredníctvom inštitútu rozvrhu práce na príslušný rok dochádza vopred k stanoveniu jasných zásad, podľa ktorých má byť určený, ktorý konkrétny sudca má rozhodnúť konkrétny spor. Prostredníctvom rozvrhu práce sa realizuje účel práva na zákonného sudcu. Ide o garanciu proti novej svoji pri určovaní, ktorý sudca má byť povolaný na rozhodnutie právnej veci účastníka konania. Pravidlá pridelovania súdnej agendy a určenia zloženia senátov obsiahnuté v rozvrhu práce sú prostriedkom na realizáciu ústavného imperatívu „nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi“. Pridelovaním spisov podľa rozvrhu práce sa zabezpečuje predvídateľnosť a transparentnosť obsadenia súdu vrátane zastupovania sudcov.

10. Žalobca ďalej vo svojom odvolaní uviedol, že napadnutý rozsudok nenapáda hmotnoprávne, k naliehavému právneho záujmu uviedol, že žalovaný doteraz neprezentoval, že by akceptoval rozhodnutie a odôvodnenie nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.5.2009, sp.zn. PL

ÚS 17/08, dokonca ho vo svojich vyjadreniach spochybnil, a tak chcel výrok, ktorým sa domáhal požadovaného určenia, vzniesť do veci právnu istotu, čo je podstatou naliehavého právneho záujmu na veci. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v časti týkajúcej sa nepreukázania naliehavého právneho záujmu žalobcu na určenie, že jeho odmeňovanie uskutočňované podľa § 66 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov v porovnaní s odmeňovaním sudcov podľa § 69 ods. 2 citovaného zákona v znení zákona č. 122/2005 Z.z., ako aj jeho postavenie ako sudcu v porovnaní so špeciálnym sudcom bolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Prvoinštančný súd správne vyhodnotil, že takýmto určovacím návrhom sa na právnom postavení žalobcu nič nezmení, nakoľko k porušeniu práva už došlo, a tak prevencia stráca akýkoľvek zmysel a reparácia môže byť dosiahnutá jedine žalobou na plnenie, ktorú žalobca aj podal (o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch).

11. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil začiatok premlčacej doby, takže jeho nárok nie je premlčaný. Prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil z akého dôvodu považuje nárok žalobcu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za premlčaný s poukazom na ustálenú judikatúru, pričom žalobca vo svojom odvolaní neuviedol iné skutočnosti než tie, s ktorými sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal. Odvolací súd dodáva, že tvrdenie žalobcu v odvolaní, že premlčacia doba na uplatnenie jeho nároku mu mohla začať plynúť od mája 2009, t.j. po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhodol nálezom sp.zn. PL. ÚS 17/08, dňa 20.5.2009, tak, že ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, keď s prihliadnutím na všetky dosiaľ uvedené okolnosti dospel ústavný súd k záveru o nesúlade uvedeného ustanovenia zákona s čl. 12 ods. 1 ústavy, v spojení s čl. 144 ods. 1 ústavy, nie je dôvodná, pretože týmto nálezom bola odstránená diskriminácia v odmeňovaní sudcov a dňa 17.7.2009 ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. stratilo účinnosť, pričom nadobudol účinnosť zákon č. 291/2009 Z.z., ktorým bolo novelizované ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., podľa ktorého predmetný príplatok predstavuje sumu rovnajúcu sa dvojnásobku priemerného zárobku. Ak by premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu mala začať plynúť až dňom nasledujúcim po uverejnení citovaného nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, t.j. dňom 18.7.2009, tak v tom čase už diskriminácia v odmeňovaní sudcov neexistovala. Diskriminácia v odmeňovaní sudcov existovala v čase od 15.4.2005, t.j. od účinnosti zákona č. 122/2005 Z.z., do 16.7.2009, nakoľko dňa 17.7.2009, tak ako je uvedené vyššie, ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení zákona č. 122/2005 Z.z. stratilo účinnosť. Antidiskriminačný zákon (zákon č. 365/2004 Z.z.) neupravuje otázku premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a neodkazuje ani na subsidiárne použitie iného právneho predpisu, a tak súd prvej inštancie správne aplikoval na danú vec ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z. premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, čo žalobca nenamietal. Súd prvej inštancie správne určil aj začiatok plynutia premlčacej doby, a to od okamihu, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu, t.j. od účinnosti novely ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., ktorým bol deň 15.4.2005. Žalobca sa potom prvýkrát mohol dovolať svojho práva na náhradu nemajetkovej ujmy dňa 16.4.2005, trojročná premlčacia doba mu uplynula dňa 16.4.2008, avšak žalobu na súd podal až dňa 12.2.2010, t.j. po uplynutí zákonnej premlčacej doby.

12. K odvolacej námietke žalobcu, že žalovaný vzniesol námietku premlčania až po piatich rokoch od začatia konania, že bola vznesená v rozpore s dobrými mravmi, odvolací súd opätovne poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom sa súd prvej inštancie riadne s touto námietkou vysporiadal. Odvolací súd sa v plnom rozsahu s týmto odôvodnením stotožňuje.

13. Odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p. i vo výroku o náhrade trov konania, pretože žalobca podal odvolanie aj proti tomuto výroku, avšak toto odvolanie vo vzťahu k výroku o trovách vôbec nezdôvodnil, a preto odvolací súd osobitne nepreskúmaval vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v uvedenom výroku, keď žalovaný odvolanie nepodal. Odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, a teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 C.s.p.).

14. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami

sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).